

Financijski izvještaji poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.

Miceli, Carla

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The Polytechnic of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:125:923572>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi](#)

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Carla Miceli

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN D.O.O.

(završni rad)

Rijeka, 2020.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel
Stručni studij Poduzetništvo

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN D.O.O.

(završni rad)

MENTORICA

Mr. sc. Anastazija Vinković Kravaica

STUDENTICA

Carla Miceli

MBS: 2423000044/17

Rijeka, rujan 2020.

VELEUČILIŠTE U RIJECI
Poslovni odjel

Rijeka, 15. siječnja 2020.

ZADATAK
za završni rad

Pristupnici: Carli Miceli

Studentici prediplomskoga stručnog studija Poduzetništvo izdaje se zadatak završni rad – tema završnog rada pod nazivom:

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN D.O.O.

Sadržaj zadatka:

U završnom radu treba obraditi opće značajke godišnjih financijskih izvještaja na primjeru poduzeća pri čemu je nužno posebnu pažnju posvetiti važnosti informacija godišnjih financijskih izvještaja u svrhu donošenja poslovnih odluka.

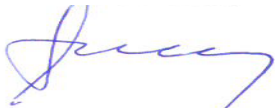
Preporuka:

Koristiti literaturu propisanu programom kolegija i proširenu u skladu s temom završnoga rada. Rad obraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta u Rijeci.

Zadano: 15. siječnja 2020.

Predati do: 15. rujna 2020.

Mentorica:

Mr. sc. Anastazija Vinković Kravaica

Pročelnica odjela:

Mr. sc. Anita Stilin

Zadatak primila dana: 15. siječnja 2020.

Carla Miceli

Dostavlja se:

- Mentorici
- pristupnici

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN D.O.O.

izradila samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentorice mr. sc. Anastazije Vinković Kravaica.

Carla Miceli

SAŽETAK

Temeljni financijski izvještaji prikazuju sliku financijskog položaja i financijske uspješnosti nekog poduzeća. Razlikujemo pet temeljnih financijskih izvještaja: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Svako poduzeće dužno je sastavljati financijske izvještaje u određenom roku i za svoje korisnike. Razlikuju se unutarnji i vanjski korisnici. Unutarnji su zaposlenici i menadžeri, a vanjski su država, vlasnici udjela i dioničari, banke i ostale osiguravajuće kuće i ostali koji se nalaze izvan gospodarskog subjekta. Svaki poslovni subjekt se međusobno razlikuje i po veličini stoga mora sastavljati i određen broj financijskih izvještaja. U poduzeću CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. sastavljaju se račun dobiti i gubitka, bilanca i bilješke uz financijske izvještaje jer tako zahtjeva njihova mikro veličina. Svaki od financijskih izvještaja doprinosi donošenju odluka u poslovanju jer na temelju svakog od njih donosi se određeni zaključak koji može biti i od presudne važnosti za upravljanjem poduzeća.

Ključne riječi: financijski izvještaji, računovodstvo, mikro poduzeće

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Problem, predmet i objekt istraživanja	1
1.2. Svrha i ciljevi istraživanja	1
1.3. Znanstvene metode	2
1.4. Struktura rada	2
2. POJAM FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	3
2.1. Bilanca.....	6
2.2. Račun dobiti i gubitka.....	12
2.3. Izvještaj o novčanom toku.....	14
2.4. Izvještaj o promjenama kapitala	16
2.5. Bilješke uz financijske izvještaje.....	17
3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.	19
3.1. Osnovne informacije o poslovanju poduzeća.....	19
3.2. Osnove sastavljanja financijskih izvještaja	20
3.3. Podaci za sastavljanje bilance.....	21
3.4. Bilanca poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.	24
3.5. Podaci za sastavljanje računa dobiti i gubitka	27
3.6. Račun dobiti i gubitka poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.	33
3.7. Bilješke uz financijske izvještaje poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.	34
4. ZAKLJUČAK	36
LITERATURA	38
POPIS TABLICA	39
POPIS GRAFIKONA	39

1. UVOD

Računovodstvo je dio upravljačkog informacijskog sustava koji na temelju bilježenja poslovnih događaja izrađuje financijske izvještaje. Financijski izvještaji temeljni su način predočavanja računovodstvenih informacija. Korisnike financijskih izvještaja svrstavamo u dvije temeljne skupine: unutarnje (interni- unutar gospodarskog subjekta) i vanjske (eksterni- izvan gospodarskog subjekta). Za godišnje financijske izvještaje odgovorna je i potpisuje ih osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika, a čuvaju se trajno i u izvorniku. Financijski izvještaji sastavljaju se prema Zakonu o računovodstvu, Zakonu o trgovačkim društvima i prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, kojima su propisani obrasci financijskih izvještaja: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. U ovom radu istraženi su i sastavljeni financijski izvještaji poslovanja poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.

1.1. Problem, predmet i objekt istraživanja

Problem istraživanja proizlazi iz nepoznavanja sastavljanja financijskih izvještaja unutar odabranog mikro poduzeća. **Predmet istraživanja** ovog završnog rada je prikupiti podatke te osigurati praćenje poslovanja sastavljanjem financijskih izvještaja. **Objekt istraživanja** su financijski izvještaji i odabrano mikro poduzeće.

1.2. Svrha i ciljevi istraživanja

Svrha istraživanja je prikazati važnost praćenja poslovanja u poslovanju mikro poduzeća. **Cilj istraživanja** je na konkretnom primjeru poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. sastaviti financijske izvještaje na temelju istraženih podataka i znanja koja su nastala prilikom istraživanja za period 2017.- 2018. godine.

1.3. Znanstvene metode

U izradi i oblikovanju završnog rada korištene su sljedeće **znanstvene metode**: metode analize i sinteze, metoda komparacije, metoda klasifikacije i metoda deskripcije

1.4. Struktura rada

Rezultati istraživanja predloženi su kroz četiri međusobno povezane cjeline u radu.

Prvi dio rada je UVOD, u kojem je prikazan predmet istraživanja, cilj, svrha, znanstvene metode te je prikazana struktura rada.

U drugom dijelu rada, naslova POJAM FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA, opisan je pojam financijskih izvještaja, Zakoni i standardi sastavljanja, korisnici i ostale važne značajke.

U trećem dijelu rada, naslova FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o., opisano je poduzeće, sastavljeni i prikazani financijski izvještaji za razdoblje 2017.- 2018. godine.

U završnom dijelu je donesen ZAKLJUČAK na temelju provedenog istraživanja i sastavljanja financijskih izvještaja te su opisani ukratko i prikazani podaci.

Slijedi popis korištene literature te popis tablica i grafikona.

2. POJAM FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Zakonodavni okvir relevantan za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja sastoji se od Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o računovodstvu te Standarda financijskog izvještavanja. Zakon o trgovačkim društvima temeljni je propis kojim je određeno poslovanje svim trgovačkim društvima, kao i sastavljanje financijskih izvještaja. Ovisno o pravnom obliku organizacije trgovačkog društva razlikuje se i donošenje godišnjih financijskih izvještaja. Uprava društva uvijek odgovara za godišnje financijske izvještaje i zajedno s godišnjim izvješćem, ako ga je društvo dužno sastaviti, predaje nadzornom odboru dioničkih društava ili skupštini društva kod društva s ograničenom odgovornošću. Poštujući odredbe Zakona o računovodstvu financijski izvještaji sastavljaju se primjenom standarda financijskog izvještavanja. Ovisno o pokazateljima veličine i klasifikaciji poduzetnika, poduzetnici primjenjuju određeni set standarda financijskog izvještavanja. Za mikro, male i srednje poduzetnike u primjeni su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, osim ako ne pripadaju u subjekte od javnog interesa. Veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa primjenjuju Međunarodne standarde financijskog izvještavanja. Zakon o računovodstvu određuje kriterije veličine poduzetnika. Poduzetnici su po kriteriju veličine dijele na mikro, male, srednje i velike. (RRIF, 1/2020., 13)

Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su: iznos ukupne aktive, iznos prihoda, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine. Mikro poduzetnici su oni čija ukupna aktiva iznosi 2.600.000,00 kuna, prihod 5.200.000,00 kuna i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine je deset radnika. Mali poduzetnici su poduzetnici čija ukupna aktiva iznosi 30.000.000,00 kuna, prihod 60.000.000,00 kuna, a prosječan broj radnika tijekom poslovne godine je 50. Srednji poduzetnici ne prelaze ukupnu aktivu od 150.000.000,00 kuna, prihod od 300.000.000,00 kuna te prosječan broj radnika tijekom poslovne godine je 250 radnika. Veliki poduzetnici su poduzetnici koji prelaze najmanje dva od tri uvjeta za srednje poduzetnike. Velikim poduzetnicima smatraju se banke, štedne banke, stambene štedionice, društva za osiguranje, leasing-društva, investicijska društva, burze i drugi. (www.zakon.hr)

Godišnje financijske izvještaje čine: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilješke uz financijske izvještaje. Mikro i mali poduzetnici sastavljaju bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Godišnji financijski izvještaji sastavljaju se za poslovnu godinu, ali i u slučajevima promjene poslovne godine, statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad poduzetnikom. Poslovna godina je kalendarska godina, ali poduzetnik ju može i promijeniti u izvještajno razdoblje od dvanaest uzastopnih kalendarskih mjeseci uz uvjet da o promjeni poslovne godine pisanim putem obavijesti Ministarstvo financija, Poreznu upravu najmanje 30 dana prije početka promjene poslovne godine.

Odgovornost za sastavljena izvješća snose članovi uprave i nadzornog odbora, a ako postoje onda i svi izvršni direktori i upravni odbor. Godišnje financijske izvještaje potpisuju predsjednik uprave i svi članovi uprave odnosno izvršni direktori poduzeća. Uz financijske izvještaje poduzetnik je dužan izraditi i menadžersko izvješće te se provodi revizija usklađenosti za isto izvještajno razdoblje. Sadrži istinit i fer prikaz razvoja, rezultata poslovanja i položaja poduzeća te opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se poduzetnik suočava. Zakon o računovodstvu propisuje obvezu javne objave za sve poduzetnike, osim za fizičke osobe obveznike poreza na dobit i ostale pravne osobe obveznike poreza na dobit ako su početno izuzeti od obveze primjene Zakona o porezu na dobit. (RRIF, 1/2020., 14)

Uz pet temeljnih financijskih izvještaja za javnu objavu se još dostavljaju i odluka o utvrđivanju godišnjega financijskoga izvještaja te odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka i izjava o neaktivnosti. Ako dostavu dokumentacije ne čine istovremeno, rok za dostavu dokumentacije, propisan za poduzetnike kojima je poslovna godina jednaka kalendarskoj, za statističke svrhe je 30. travanj tekuće godine za prethodnu godinu, a rok za dostavu dokumentacije za javnu objavu je 30. lipanj tekuće godine za prethodnu godinu. U travnju 2020. ukinuta je obveza plaćanja naknade za uslugu javne objave dokumentacije iz Registra godišnjih financijskih izvještaja. (<https://www.fina.hr/poduzetnici>) Za nepredavanje statističkog izvještaja predviđena je i kazna te poduzetnik koji ne dostavi Financijskoj agenciji godišnje financijske izvještaje za statističke i druge potrebe podliježe mogućoj sankciji prema Zakonu o računovodstvu. Za navedeno se poduzetniku može izreći

kazna u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna, dok je za odgovornu osobu poduzetnika propisana novčana kazna u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna. (RRIF, 4/2019., 13)

Rok za predaju financijskih izvještaja je najkasnije šest mjeseci od zadnjeg dana poslovne godine. Poduzetnici koji imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske dužni su predati izvješća šest mjeseci nakon završetka poslovne godine. Poduzetnici koji su imali statusne promjene dostavljaju godišnje financijske izvještaje u roku od devedeset dana od dana nastanka statusne promjene ili početka stečajnog postupka. Poduzetnici koji nisu imali poslovnih događaja dužni su do 30. travnja tekuće godine dostaviti Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu Financijskoj agenciji (FINA). (RRIF, 1/2020., 14)

Računovodstveni standardi su dinamičke tvorevine podložne proučavanju i nadograđivanju te predstavljaju razradu računovodstvenih načela, donose ih strukovna tijela i rezultiraju dogovorom i primjenom najnovijih postupaka u računovodstvenoj obradi podataka i kriterija za priznavanje pojedinih pozicija u sastavu financijskih izvještaja. Nastali su iz potrebe za relevantnom i usuglašenom usporedbom međunarodnih računovodstvenih izvještaja zbog nastanka globalizacije na razini svijeta. (Brkanić, 2009., 57)

Načela i pravila sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja određena su za male i srednje poduzetnike Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI), a veliki poduzetnici i poduzetnici čije dionice su ili dužnički vrijednosni papiri uvršteni na organizirano tržište vrijednosnih papira dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI). Općenito izvještaje razlikujemo na zakonom propisane i redovite izvještaje te izvještaje koji nisu propisani zakonom i standardima. Zakonom propisani izvještaji i redoviti izvještaji su standardizirani po obliku i sadržaju i namijenjeni vanjskim korisnicima. Izvještaji koji nisu propisani zakonom i standardima se predočuju prema potrebi unutarnjih korisnika i pomažu menadžmentu pri planiranju poslovanja, praćenju i kontroli izvršenja postavljenih ciljeva. Osim što financijski izvještaji moraju biti sastavljeni po zakonu i standardima te prenijeti istinite i točne informacije o poduzeću moraju i zadovoljiti potrebe korisnika. Razlikujemo unutarnje i vanjske korisnike. Unutarnji korisnici su menadžment i zaposlenici. Menadžment su članovi uprave društva, nadzorni odbor i direktori, trebaju financijske izvještaje zbog uvida

i procjene ostvarene koristi od donesenih odluka. Zaposlenici u pozitivnom rezultatu poslovanja vide sigurnost očuvanja radnih mjesta kao osnovnog izvora svoje egzistencije. Vanjske korisnike čine vlasnici udjela i dioničari, investitori, potencijalni ulagači, država, porezna uprava, banke i zajmodavatelji, vjerovnici, carinska uprava, financijska policija, državna revizija itd. Vlasnici udjela i dioničari brinu o očuvanju vrijednosti kapitala i ostvarene neto dobiti koja im u cijelosti pripada, investitori žele znati kada će vratiti svoj ulog, potencijalni ulagači ocjenjuju korisnost mogućeg ulaganja, državu zanimaju priljevi od poreza, trošarina, carina, doprinosa, porezna uprava iščitava informacije o disciplini poreznih obveza, banke i zajmodavatelji uviđaju stupanj zaduženosti i kreditnu sposobnost društva, a radi odobravanja kredita, vjerovnici zbog sigurnosti naplate svojih potraživanja, carinska uprava, financijska policija i državna revizija prate prihode državnog proračuna i kontroliraju poštivanje zakonskih regulativa u poslovanju trgovačkih društava. (Safret, M., et al., 2014., 88-89)

2.1. Bilanca

Bilanca, još se naziva i Izvještaj o financijskom položaju, sustavni je pregled imovine u aktivi, te dugova (obveza) i kapitala u pasivi, na određeni datum. Možemo reći da je to i statički financijski izvještaj koji prikazuje vrijednosno stanje imovine, obveza i kapitala na određeni dan odnosno dan bilanciranja. Osnovna zadaća bilance je utvrđivanje imovinskog stanja i omogućavanje otkrivanja financijskih tokova i financijske situacije poduzeća. Mora zadovoljavati interese svih korisnika. Temelj je za otvaranje poslovnih knjiga. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 100.) U registar Financijske agencije pravne i fizičke osobe dostavljaju bilancu po predviđenom rasporedu pozicija imovine u aktivi temeljem bilančnog načela rastuće likvidnosti, a u pasivi primjenu kriterija opadajuće ročnosti ili obrnuto. (Safret, M., et al., 2014., 109)

Aktiva je vrijednost ukupne imovine poduzeća. Pozicija aktive sastoji se od: potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital, dugotrajne imovine, kratkotrajne imovine, plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunatih prihoda te aktivnih izvanbilančnih zapisa. Pasiva je podrijetlo

imovine kojom poduzeće raspolaže. Pozicija pasive se sastoji od: kapitala i rezervi, rezerviranja, dugoročnih obveza, kratkoročnih obveza, odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja te pasivnih izvanbilančnih zapisa. (Brkanić, Cirkveni, 2018.)

Imovina je resurs ili pravo nastala kao rezultat prethodnih transakcija ili događaja kojima poduzeće raspolaže ili su pod njegovom nepobitnom kontrolom, a čijom uporabom očekuje ostvarenje planiranih poslovnih aktivnosti koje će mu u budućnosti priskrbiti ekonomsku korist. Dugotrajna imovina je onaj dio imovine koji će ostati nepromijenjen, odnosno zadržati isti pojavni oblik u vremenskom razdoblju dužem od godine dana i neće biti utrošen u jednom normalnom proizvodnom ciklusu. Nabavlja se s namjerom uporabe u vlastitom poslovnom poduhvatu, a ne za daljnju preprodaju. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 106.-107) Sastoji se od nematerijalne imovine, materijalne imovine, dugotrajne financijske imovine, potraživanja i odgođene porezne imovine. (Brkanić, Cirkveni, 2018.)

Nematerijalna imovina se u poslovnim knjigama priznaje samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritijecati subjektu i ako se trošak nabave te imovine može pouzdano utvrditi. Početno se nematerijalna imovina priznaje po trošku nabave. Trošak nabave dugotrajne materijalne imovine prilikom kupnje obuhvaća: kupovnu cijenu umanjenju za popuste i rabate, carine, poreze koji se ne vraćaju, izdatke koji se izravno mogu pripisati pripremi ove imovine za namjeravanu upotrebu. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja dijeli nematerijalnu imovinu na: izdaci i razvoj, koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava, goodwill, predujmovi za nabavu nematerijalne imovine, nematerijalna imovina u pripremi, ostala nematerijalna imovina. (RRIF, 1/2020., 29)

Materijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave koji uključuje: nabavnu cijenu, uključujući uvozna davanja i nepovratne poreze nakon odbitka trgovačkih popusta i rabata, sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu, početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja imovine i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smještena, za koje obveza za poduzetnika nastaje kada je imovina nabavljena ili kao posljedica korištenja imovine tijekom razdoblja za namjene različite od proizvodnje zaliha tijekom razdoblja. Osim kupnjom, dugotrajna materijalna

imovina, može biti dobivena vlastitom proizvodnjom, zamjenom ili darovanjem. Ako poduzetnik proizvede vlastitu materijalnu imovinu, takva imovina se mjeri po trošku proizvodnje, a ako je imovina dobivena gratis ili je zamijenjena za neku drugu imovinu, ista se mjeri po fer vrijednosti. Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja predviđene su sljedeće pozicije dugotrajne materijalne imovine: zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema, alati, pogonski inventar i transportna imovina, biološka imovina, predujmovi za materijalnu imovinu, materijalna imovina u pripremi, ostala materijalna imovina i ulaganja u nekretnine. (RRIF, 1/2020., 30)

Dugotrajna financijska imovina obuhvaća: ulaganja u dionice poduzetnika unutar grupe, ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe, dane zajmove, depozite i slično poduzetnicima unutar grupe, ulaganja u dionice društava povezanih sudjelujućim interesom, ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom, dane zajmove, depozite i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom, ulaganja u vrijednosne papire, dane zajmove, depozite i slično, ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela te ostala dugotrajna financijska imovina. Poduzetnik će priznati financijsku imovinu. u svom izvještaju o financijskom položaju u trenutku kada postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovoreni uvjeti financijskog instrumenta. Dugotrajnu financijsku imovinu klasificiraju se ulaganja koja se drže do dospijeca, zajmovi i potraživanja i financijska imovina raspoloživa za prodaju, dok se financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka razvrstava u kratkotrajnu financijsku imovinu. (RRIF, 1/2020., 31-32)

Dugotrajna potraživanja se priznaju kao imovina kad ona udovoljavaju definiciji imovine, a poduzetnik će priznati potraživanja u svojoj bilanci kada postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti. Dugotrajna potraživanja obuhvaćaju sva potraživanja koja imaju rok dospijeca duži od jedne godine. Obuhvaćaju: potraživanja od poduzetnika unutar grupe, potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom, potraživanja od kupaca te ostala potraživanja. (RRIF, 1/2020., 35)

Odgodena porezna imovina je privremena razlika porezne obveze, a može se evidentirati prema godinama nastanka i podmirenja odnosno likvidacije. Računovodstveni dobitak ili

gubitak može se razlikovati od poreznog dobitka ili gubitka. Razlike mogu biti stalne i privremene. Stalne razlike su razlike između rezultata poslovanja utvrđenog u računovodstvu i porezne osnovice koje nastaju u tekućem razdoblju, a ne ispravljaju se u sljedećim razdobljima. Privremene razlike su razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obveze u bilanci i njihove porezne osnovice. Obzirom na utjecaj na poreznu osnovicu u budućim razdobljima, privremene razlike mogu biti: odbitne koje umanjuju poreznu osnovicu, a njihov učinak je odgođena porezna obveza, dok oporezive će se izvršiti u budućim razdobljima, a njihov učinak je odgođena porezna obveza. (Brkanić, 2009., 233-234)

Kratkotrajna imovina je onaj dio imovine za koji se očekuje da će biti prodan u razdoblju do godine dana ili biti utrošen u normalnom proizvodnom ciklusu. Sastoji se od zaliha, kratkotrajnih potraživanja, kratkotrajne financijske imovine, novca u banci i blagajni i plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračuna prihoda, odnosno aktivna vremenska razgraničenja. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 107)

Kapital i rezerve se sastoje od temeljnog (upisanog) kapitala, kapitalnih rezervi, rezervi iz dobiti, revalorizacijskih rezervi, rezervi fer vrijednosti, zadržane dobiti ili prenesenog gubitka, dobiti ili gubitka poslovne godine i manjinskog interesa. (Brkanić, Cirkveni, 2015.)

Zalihe sirovine i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara jesu kratkotrajna materijalna imovina poduzetnika. Obilježje kratkotrajne imovine zaliha sirovina i materijala i rezervnih dijelova proizlazi iz činjenice da se njihova ukupna vrijednost prenosi na proizvod, uslugu ili troškove razdoblja pri davanju u proces poslovanja, i to odjednom, a ne postupno tijekom više godina, kao što je slučaj s dugotrajnom imovinom. (Brkanić, 2009., 535) Zalihama se smatra kratkotrajna materijalna imovina društva koja se drži zbog prodaje u redovnom toku poslovanja, procesu proizvodnje ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili pružanju usluga. (RRIF, 1/2020., 37) U zalihe spadaju: sirovine i materijal, proizvodnja u tijeku, gotovi proizvodi, trgovačka roba, predujmovi za zalihe, dugotrajna imovina namijenjena prodaji, biološka imovina. (Brkanić, Cirkveni, 2018.)

Kratkotrajna potraživanja su dio kratkotrajne imovine za koju se očekuje da će se realizirati unutar dvanaest mjeseci od datuma bilance. Potraživanja su na temelju

obveznopravnih osnova zasnovana prava potraživati od dužnika plaćanje duga, isporuku usluga ili pružanje usluga. (Brkanić, 2009., 318) Potraživanja u stranoj valuti se evidentiraju u kunama koristeći tečaj na datum bilance, prilikom čega dolazi do tečajnih razlika, koje se priznaju kao prihod ili rashod u računu dobiti i gubitka. Dije se na: potraživanja poduzetnika unutar grupe, potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom, potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika, potraživanja od države i drugih institucija te ostala potraživanja. Kratkotrajna financijska imovina su dionice kod povezanih poduzetnika, dani zajmovi povezanim poduzetnicima, sudjelujući interesi, zajmovi dani poduzetnici u kojima postoje sudjelujući interesi, ulaganja u vrijednosne papire, dani zajmovi, depoziti i slično, ostala financijska imovina. Važno je napomenuti da dospijeva u roku kraćem od godinu dana. (RRIF, 1/2020., 42)

Novac u banci i blagajni bilježi se i prati na transakcijskim računima u bankama žiro-račun, otvoreni akreditivi u domaćoj banci, blagajna, devizni račun, otvoreni akreditivi u stranoj valuti, devizna blagajna. Pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost obvezne su novčana sredstva voditi na računima kod banaka i sva plaćanja obavljati preko njih. Iznimno, plaćanje gotovim novcem obavlja se na način i pod uvjetima kojima je propisala Hrvatska narodna banka. (Brkanić, 2009., 236) Stanje na deviznom računu i stanje devizne gotovine potrebno je na dan bilance iskazati u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvaćaju dugoročne i kratkoročne plaćene troškove budućeg razdoblja te kratkoročno obračunate prihode. Unaprijed plaćenim troškovima smatraju se iznosi koji se po svojem nastanku ne mogu klasificirati kao rashod tekućeg razdoblja i ne utječu na rezultat poslovne godine u kojoj su plaćeni ili još nisu obračunati u troškove nabave dugotrajne ili kratkotrajne imovine. Ukidanje kategorija aktivnih vremenskih razgraničenja provodi se kada nastane poslovni događaj zbog kojeg su one formirane. (RRIF, 1/2020., 43)

Kapital je trajni i najkvalitetniji izvor financiranja sredstava i u aktivni čini idealni dio čiste imovine društva. Kapital društva čini razliku između ukupne imovine i obveza s rokom dospijeca te je bitan za sadašnje i potencijalne investitore u procjeni vrijednosti trgovačkog

društva. Kapital predstavlja vrijednosti koje dioničari ili članovi društva ulažu prilikom osnivanja društva ili naknadno s osnovnom namjerom njegova povećanja. Temeljni kapital čini onaj dio kapitala koji uplaćuju osnivači, određuje da upisani kapital mora biti registriran u sudskom registru što je određeno i Zakonom o trgovačkim društvima. Zadržani dobitak predstavlja onaj dio kapitala koji članovi društva ili dioničari ostavljaju za proširenje poslovanja i investicije u okviru poslovne aktivnosti. Kapitalne pričuve su onaj dio kapitala koji su dioničari ili članovi društva uplatili iznad visine temeljnih uloga. Kapital društva čine: upisani kapital, kapitalni dobitak i kapitalne pričuve, revalorizacijska pričuva, zadržani dobitak ili preneseni gubitak, dobitak ili gubitak tekuće godine. Zakonom o trgovačkim društvima određeno je da temeljni kapital za dioničko društvo iznosi najmanje 200.000,00 kn, dok za društva s ograničenom odgovornošću ta je svota najmanje 20.000,00 kn. (Brkanić, 2009., 969-970)

Rezerviranja se priznaju kada: poduzetnik ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događanja, kada je vjerojatno da će podmirivanje obveze zahtijevati odljev resursa i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Mogu nastati temeljem štetnih ugovora i restrukturiranja društva.

Obveza je pravni odnos temeljem kojeg jedna strana potražuje od druge protučinidbu. Nastaju temeljem ugovora ili temeljem zakona. Temeljna podjela im je na dugoročne i kratkoročne obveze. (RRIF, 1/2020., 44-45) Dugoročne obveze obuhvaćaju sve obveze koje dospijevaju na naplatu u vremenskom roku koji prelazi razdoblje od godinu dana, dok kratkoročne obveze su one za koje se očekuje da će biti podmirene u kraćem vremenskom roku, odnosno kraćem od godine dana. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 114.)

Odgodeno plaćanje obveza i prihod budućeg razdoblja se svrstavaju u pasivna vremenska razgraničenja, a možemo ih podijeliti na unaprijed uračunate troškove, kratkoročne odgođene prihode i dugoročno odgođene prihode. Za njihovo priznavanje moraju biti ispunjeni uvjeti da se mogu pouzdano mjeriti jer će po toj osnovi u društvo pritjecati određena ekonomska korist. (RRIF, 1/2020., 46)

2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je financijski izvještaj o prihodima i rashodima poduzeća u izvještajnom razdoblju. Suprotne ekonomske kategorije (prihodi i rashodi) sučeljavaju se u cilju utvrđivanja njihove razlike odnosno financijskog rezultata poslovanja. Osnovni elementi računa dobiti i gubitka su: prihod, rashod, dobit/gubitak prije oporezivanja, porez na dobit, dobit/gubitak poslije oporezivanja. Prihodi i rashodi promatraju se kroz njihov utjecaj na povećanje ili smanjenje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja, ali bez onog dijela koji se javlja zbog sudionika u glavnici. Ako su sveukupno iskazani prihodi veći od rashoda rezultat poslovanja je pozitivan što se naziva dobit, a ako su sveukupni rashodi veći od prihoda rezultat poslovanje je negativan što nazivamo gubitak. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 120)

Prihodi su povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine, odnosno smanjenja obveza, što za posljedicu ima povećanje kapitala, osim povećanja kapitala u vezi s unosima vlasnika kapitala. Podrazumijevaju povećanje dobara u poduzeću tako dugo dok to predstavlja i ostvarenje primitaka. Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku odljeva odnosno stvaranja obveza, što za posljedicu ima smanjenje glavnice, osim smanjenja kapitala u vezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu. Podrazumijevaju potrošnju dobara u stvaranju učinaka, ali i neutralnu potrošnju dobara u poduzeću povezanu s nastankom izdataka. I rashode kao i prihode dijelimo na poslovne, financiranja i izvanredne. Poslovni prihodi nastaju kao rezultat aktivnosti na stvaranju određene strukture i obujma učinaka i njihova plasmana na tržištu, a sukladno svrsi i cilju poslovanja. Prihodi iz osnovne djelatnosti su: prihodi od prodaje proizvoda i usluga, prihodi od prodaje robe, materijala i otpadaka, prihodi od dotacija, subvencija, kompenzacija, premija, prihodi procijenjene vrijednosti proizvoda, robe i usluga utrošenih za vlastite potrebe. Prihodi iz drugih aktivnosti (financijski i ostali poslovni prihodi) ostvaruju se na temelju plasmana slobodnih financijskih sredstava na tržištu u obliku: pozitivnih kamata, pozitivnih tečajnih razlika i prihoda ostvarenih od financijskih ulaganja u povezana poduzeća. Odražavaju uspješnost vođenja financijske politike i mogu značajno

utjecati na visinu ostvarenog rezultata poslovanja. Izvanredni prihodi nastaju temeljem neplaniranog smanjenja obveza ili neplaniranog povećanja imovine što značajno može utjecati na visinu ostvarenog poslovnog rezultata, ne nastaju u svezi sa svrhom i ciljem poslovanja. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 126-127)

Poslovni rashodi nastaju uslijed osnovne djelatnosti poduzeća, a njihova visina i struktura ovise o vrsti učinaka i opsegu djelatnosti. Predstavljaju troškove proizvodnje nastale zbog stvaranja učinaka, rashode nabave trgovačke robe, administrativne i druge rashode nužne za odvijanje osnovnih radnih procesa. Rashodi financiranja (rashodi iz drugih aktivnosti) nastaju kao posljedica financijskih aktivnosti poduzeća, prilikom pribavljanja, korištenja i vraćanja financijskih sredstava (negativne kamate, negativne tečajne razlike, te smanjenje vrijednosti dugoročnih i kratkoročnih financijskih ulaganja). Odražavaju uspješnost vođenja financijske politike poduzeća u tržišnim uvjetima. Izvanredni rashodi nastaju na temelju neplaniranog smanjenja imovine ili neplaniranog povećanja obveza, kao stavka kratkotrajne imovine čija je svrha pokriće gubitka prethodne godine na teret rezultata tekuće godine. Ne nastaju prilikom stvaranja učinaka te ih nije moguće ukalkulirati u proizvodne troškove. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 123-124)

Dobit ili gubitak prije oporezivanja nastaje kao razlika između prihoda i rashoda određene izvještajne godine. Porezna osnovica poreza na dobit je dobit uvećana ili umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit, odnosno porezna osnovica obuhvaća dobit prije oporezivanja sa svim uvećanjima i s odbijenim svim umanjenjima. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 123) Porez na dobit se plaća na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi od 12% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna, a 18% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,01 kuna. (www.zakon.hr) Dobit razdoblja je iznos koji se dobiva oduzimanjem poreza na dobit od dobiti prije oporezivanja.

2.3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku prikazuje priljeve i odljeve novca i novčanih ekvivalenata za tekuću i prethodnu godinu. Pruža korisnicima (vlasnicima, upravi, vjerovnicima i budućim ulagačima) informacije nužne za ocjenu sposobnosti poslovnog subjekta za stvaranje novca i novčanih ekvivalenata u budućnosti, što dalje utječe na politiku likvidnosti i solventnosti. (Safret, M., et al., 2014., 113)

Za razliku od bilance i računa dobiti i gubitka koji se temelje na obračunskoj osnovi, izvještaj o novčanim tokovima temelji se na novcu i novčanim ekvivalentima. Primarna svrha tog izvještaja je da korisnicima financijskih izvještaja osigura informacije o novčanim primicima i izdacima nastalim u jednom obračunskom razdoblju. Razlika između novčanih primitaka i novčanih izdataka je čisti novčani tok. Informacije koje su prezentirane u izvještaju o novčanim tokovima korisnicima financijskih izvještaja predstavljaju temelj za ocjenu sposobnosti poduzeća za novcem i novčanim ekvivalentima. Vanjski i unutarnji korisnici financijskih izvještaja zainteresirani su za informacije iz čega i u kojem iznosu pojedino poduzeće ostvaruje novčane primitke te zbog čega nastaju i koliki su novčani izdaci iz pojedinih aktivnosti. Treba pomoći investitorima i kreditorima za ocjenu: sposobnosti poduzeća da ostvari budući pozitivni čisti novčani tok, sposobnosti poduzeća da podmiri obveze vjerovnicima i isplati dividende te da se ocijene potrebe poduzeća za vanjskim financiranjem, razloga zbog kojih se neto dobit poduzeća razlikuje od čistog novčanog toka i da se omogući procjena učinaka novčanog toka te raznih nenovčanih investicijskih i financijskih aktivnosti tijekom razdoblja na financijski položaj poduzeća. Obveznici sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima su srednji i veliki poduzetnici te subjekti od javnog interesa, dok su mikro i mali poduzetnici izuzeti od obveze sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima. Struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i izvještaj o novčanim tokovima, propisani su Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja. Izvještaj o novčanim tokovima mora prikazivati novčane tokove nastale tijekom razdoblja, razvrstane na novčane tokove od poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti. Razvrstavanje novčanih tokova po pojedinim aktivnostima korisnicima pruža informacije koje

im omogućavaju procjenu utjecaja pojedine aktivnosti na financijski položaj poduzeća i iznos njegova novca i novčanih ekvivalenata. (RRIF, 1/2020., 47-48)

Novčani tok od poslovnih aktivnosti nastaje od glavnih prihodovnih aktivnosti poduzetnika kojima on obavlja osnovnu gospodarsku djelatnost. Primici mogu biti: od naplate prodanih proizvoda, roba i usluga, naknade, provizije, osiguranje za naknadu šteta, s osnova povrata poreza, dok izdaci mogu nastati za dobavljače kod isporuke materijala, robe, izvršenih usluga, za zaposlene, za osiguranje za naknadu šteta, za kamate, za poreze.

Novčani tok od investicijskih aktivnosti obuhvaća stjecanje i otuđivanje dugotrajne imovine i drugih ulaganja koja nisu uključena u novčane ekvivalente. Primici mogu biti: ostvareni naplatom od kupaca za prodane nekretnine, postrojenja i opremu, nematerijalnu i drugu imovinu, ostvareni od prodaje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata i udjela u zajedničkim pothvatima, od naplate kamata, od dividendi, dok izdaci nastaju dobavljačima za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata drugih društava, za dane predujmove i zajmove.

Novčani tok od financijskih aktivnosti nastaje od onih aktivnosti koje djeluju na promjenu strukture i veličine kapitala i strukturu zaduživanja gospodarskog subjekta. Primici nastaju od izdavanja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata, od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica, obveznica, hipoteka i drugih kratkoročnih ili dugoročnih posudbi, a novčani izdaci nastaju za isplatu dividendi, za otkup vlastitih dionica, za otplatu glavnice kredita i obveznica, za financijski najam.

Razlikujemo i metode sastavljanja izvještaja o novčanom toku. Direktna metoda prikazuje bruto novčane primitke i bruto novčane izdatke zasebno za svaku aktivnost. Indirektna metoda prikazuje novčani tok od poslovnih aktivnosti kao usklađenje dobiti ili gubitka za nenovčane rashode i nenovčane prihode te promjene u kratkotrajnoj imovini i kratkoročnim obvezama. Prikaz novčanog toka od investicijskih i financijskih aktivnosti identičan je novčanom toku prikazanom prema direktnoj metodi. (Safret., M., et al., 2014., 114-115)

2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala analitički je prikaz svih promjena na kapitalu poduzetnika koje su se zbivale između dva izvještajna razdoblja. Svrha izradbe izvještaja jest utvrditi trend promjene kapitala kako bi članovi društva dobili uvid u to je li nastao i za koliko prirast ili pad kapitala koji je uloženi, zarađeni ili stečeni. Rezultat poslovanja neposredno utječe na stanje kapitala, a tijekom razdoblja mogu se pojaviti i nova ulaganja i isplate na teret kapitala. Izvještaj o promjenama kapitala obuhvaća promjene za tekuću godinu i promjene za prethodno razdoblje. (Safret, M., et al., 2014., 119)

Obveznici sastavljanja izvještaja o promjenama kapitala su srednji poduzetnici, veliki poduzetnici, subjekti od javnog interesa te poduzetnici koji se ne mogu razvrstati sukladno odredbama Zakona o računovodstvu. Promjene kapitala subjekta između početka i kraja izvještajnog razdoblja odražavaju povećanje ili smanjenje neto imovine tijekom tog razdoblja. Ukupna promjena kapitala tijekom razdoblja predstavlja ukupni iznos prihoda i rashoda, uključujući dobit i gubitke, ostvarenih aktivnostima subjekta u tom razdoblju, osim promjena koje proizlaze iz transakcija s vlasnicima provedenim u svojstvu vlasnika. Pravilnikom o strukturi godišnjih financijskih izvještaja propisana je jedinstvena struktura i sadržaj izvještaja o promjenama kapitala za sve obveznike te će poduzetnici za potrebe javne objave taj izvještaj sastavljati na propisanom obrascu, uz iskazivanje podataka za prethodnu i tekuću godinu u kunama. Izvještaj obuhvaća promjene uloženi kapitala, zarađeni kapitala te izravne promjene u kapitalu. Subjekt je dužan ili u izvještaju o promjeni kapitala ili u bilješkama, prezentirati iznos dividende koja je priznata za raspodjelu vlasnicima tijekom razdoblja, kao i pripadajući iznos dividendi po dionici. (RRIF, 1/2020., 62)

2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala te izvještaj o novčanom toku temeljni su zakonski propisani financijski izvještaji koje su poduzetnici obvezni predložiti u okviru godišnjeg financijskog izvještaja. Uz njih se sastavljaju i prezentiraju i bilješke uz financijske izvještaje te računovodstvene politike koje su s njima komplementarne budući da sadrže informacije koje dodatno pojašnjavaju vrijednost i prirodu nekih pozicija iskazanih u tim izvještajima. Bilješke uz financijske izvještaje i računovodstvene politike prezentiraju se zasebno kao temeljni financijski izvještaj. Bilješke predstavljaju detaljniju razradu i dopunu podataka iz navedenih obveznih financijskih izvještaja, neophodnu za postizanje fer prezentiranja. One moraju sadržavati sve one informacije koje nisu izravno uočljive u temeljnim izvještajima, a neophodne su za njihovo razumijevanje i ocjenu poslovanja jer prikazuju primijenjene računovodstvene politike na sve značajnije poslovne transakcije i događaje. Bilješke moraju osiguravati informacije o osnovici za sastavljanje financijskih izvještaja te računovodstvene politike za značajne transakcije i poslovne događaje, informacije koje nisu predložene temeljnim financijskim izvještajima, a zahtijevaju Međunarodni računovodstveni standardi, dodatne informacije koje nisu iskazane u financijskim izvještajima, a nužne su za fer prezentiranje. Bilješke nisu formalizirane, već je njihova struktura i izgled proizvoljan, ovisno o specifičnostima svakog pojedinog trgovačkog društva, a sadržaj bilješki mora biti prilagođen potrebama korisnika. (Vinković Kravaica, Ribarić Aidone, 2009., 153, 156-157)

Prilažu se u nestandardnom obliku te unutarnjim i vanjskim korisnicima pružaju dodatna objašnjenja po stavkama obrazaca bilance i računa dobiti i gubitka ovog poduzeća. Prema načelu značajnosti prilikom sastavljanja bilješki potrebno je obavezno unijeti informacije koje mogu utjecati na poslovnu odluku. Sastavljanje kvalitetnih bilješki uz financijske izvještaje možemo podijeliti u šest dijelova. Najprije treba unijeti djelatnost te opće podatke o poduzeću. Zatim temelj za sastavljanje financijskih izvještaja pa tako i bilješki je Zakon o računovodstvu i Hrvatski standardi. Osnove za mjerenje i procjenu stavaka su troškovi, prilikom informiranja o promjenama u devizama koristi se tečaj koji je bio na dan nastanka promjene. Vrlo je važno navesti jesu li financijski izvještaji osnovni ili konsolidirani. Nakon toga se upisuju

primijenjene računovodstvene politike i procjene te ukoliko postoje promjene računovodstvenih politika te ispravke pogreški ranih razdoblja. Omogućena je i dobrovoljna promjena računovodstvenih politika kao i računovodstvenih procjena kao što je najčešće vijek imovine, stope amortizacije se stavljaju koje su bile te je potrebno objašnjenje jesu li korišteni viši ili niži standardi. Ispravci pogrešaka prethodnih razdoblja vrlo je važno objasniti koje su ispravljene te koje učinke nose. U petom dijelu se napominje sažetak računovodstvenih politika u kojem se upisuju primjenjivane politike, te sve važne informacije po zahtjevima standarda, moguće je napomenuti i korištene stope unutar izvještaja. U pretposljednem dijelu spominju se preostali zahtjevi sukladno Hrvatskim standardima financijskih izvještavanja. Potrebno je objaviti iznose kredita, kamata ako je poduzetnik dao kredit članu uprave, objaviti plaće i naknade članova uprave i nadzornog odbora, pregled nedovršenih sudskih sporova i slično. U posljednjem dijelu navodi se iznos obaveza poduzetnika za koje zna da će ih imati i pet godina nakon tekuće godine, kao i objave informacija o pretpostavkama za buduće investicije, buduće poslovanje i stavke bilance ili računa dobiti i gubitka koje mogu dati neizvjesnost čitatelju. (interna evidencija poduzeća)

3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.

Financijska izvješća sa točnim, pouzdanim i relevantnim informacijama za svoje korisnike trebalo bi sastavljati svako poduzeće. Ovisno o veličini poduzeća javlja se i koja izvješća koji poduzetnici trebaju sastavljati. U nastavku će na primjeru poduzeća biti prikazano poslovanje tog poduzeća kroz sastavljanje financijskih izvještaja.

3.1. Osnovne informacije o poslovanju poduzeća

CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. je društvo s ograničenom odgovornošću za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sa sjedištem u Rijeci. Društvo je osnovano Izjavom o osnivanju 8.1.2009. godine. Djelatnost je socijalna skrb bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom. Obzirom da je ovo poduzeće mikro poduzetnik dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje. Poduzeće se bavi izradom i graviranjem natpisnih pločica na metalu, plastici i drugim podlogama, te proizvodnjom obujmica i sitne metalne galanterije koja se koristi u brodogradnji. Do 2015. godine poduzeće se bavilo profesionalnom orijentacijom i rehabilitacijom osoba s invaliditetom, međutim posljednjih godina vezano je isključivo za poslove s brodogradnjom. Brodogradnja je za naš kraj od velike važnosti obzirom na prošlost kada smo bili na vrhu ljestvice po kvaliteti brodova i stručnosti kadrova. Unatoč nepovoljnim kretanjima na tržištu i sve većim problemima u brodogradnji koji slabe njenu dominaciju na tržištu, poduzeće uspijeva ostvariti dobit u poslovanju. Jedno je od rijetkih poduzeća koje zapošljava invalidne osobe.

3.2. Osnove sastavljanja financijskih izvještaja

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja koje je donio Odbor za standarde financijskog izvještavanja na temelju odredbi Zakona o računovodstvu. Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi povijesnog troška, a detaljnija određenja dana su uz pojedine pozicije izvještaja. Financijski izvještaji prezentiraju istinito i fer financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tijekove poduzetnika. Vjerno su predloženi učinci transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.

U nastavku su sastavljeni financijski izvještaji na temelju dobivenih podataka iz internih izvora poduzeća za 2017. i 2018. godinu.

3.3. Podaci za sastavljanje bilance

Tablica 1: Dugotrajna imovina (u kn)

Opis	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2017.	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2018.
Zemljište	-	-
Građevinski objekti	-	-
Postrojenja i oprema	54.711	827.397
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	58.241	43.370
Biološka imovina	-	-
Predujmovi za materijalnu imovinu	-	-
Materijalna imovina u pripremi	-	-
Ostala materijalna imovina	-	-
Ulaganja u nekretnine	-	-
UKUPNO	112.952	870.767

Izvor: interna evidencija poduzeća

Dugotrajna imovina društva sastoji se od nematerijalne imovine, dugotrajne materijalne imovine, dugotrajne financijske imovine, dugoročnih potraživanja i odgođene porezne imovine. Dugotrajna imovina za 2017. godinu iznosila je 112.952 kn a za 2018. godinu taj je

iznos 870.767 kn zbog nabavke novih strojeva. Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine iznosila je 0 kn.

Materijalna imovina sastoji se od zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i oprema, alata, pogonskog inventara i transportne imovine, biološke imovine, predujmova za materijalnu imovinu, materijalne imovine u pripremi, ostale materijalne imovine i ulaganja u nekretnine. Knjigovodstvena vrijednost materijalne imovine za 2017. godinu iznosila je 112.952, a za 2018. godinu iznosila je 870.767 kn.

Amortizacija materijalne imovine (ispravak vrijednosti) obračunava se sukladno korisnom vijeku uporabe, linearnom metodom i primjenom stopa u skladu s računovodstvenim politikama.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo dugotrajnu financijsku imovinu, niti dugoročna potraživanja.

Tablica 2: Kratkotrajna imovina (u kn)

Opis	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2017.	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2018.
Zalihe	112.385	101.552
Potraživanja	398.681	260.618
Kratkotrajna financijska imovina	-	-
Novac u banci i blagajni	10.396	2.001
UKUPNO	521.462	364.171

Izvor: interna evidencija poduzeća

Kratkotrajna imovina poduzeća sastoji se od zaliha, potraživanja, kratkotrajne financijske imovine i novca u banci i blagajni. Kratkotrajna imovina za 2017. godinu iznosila je 521.462 kn, dok u 2018. se smanjila na 364.171 kn.

Stanje na zalihama 2017. godine iznosilo je 112.385, a 2018. godine 101.552 kn. Zalihe se sastoje od sirovine i materijala i proizvodnje u tijeku. U 2017. godini sirovine i materijal su iznosile 39.378 kn i proizvodnja u tijeku 73.007 kn. U 2018. godini sirovine i materijal su iznosile 28.545 kn, a proizvodnja u tijeku 73.007 kn.

Kratkoročna potraživanja sastoje se od potraživanja od kupaca koja za 2017. godinu iznose 398.681 kn, a 2018. godine iznose 260.618 kn.

Novac u banci i blagajni iznosio je za 2017. 10.396 kn, a za 2018. 2.001 kn, račun je otvoren u Privrednoj banci Zagreb (kunski i devizni).

Tablica 3: Kapital i obveze (u kn)

Opis	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2017.	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2018.
Kapital i rezerve	250.075	252.261
Dugoročne obveze	58.390	-
Kratkoročne obveze	325.949	379.682
Odgođeno plaćanje tr. i prihod budućeg razdoblja		602.995
UKUPNO	634.414	1.234.938

Izvor: interna evidencija poduzeća

Kapital i rezerve se sastoje od temeljnog kapitala u iznosu od 90.000 kn, zadržane dobiti koja je u 2017. iznosila 16.033, a u 2018. 160.075 te dobiti poslovne godine 2017. 144.042 kn, a 2018. 2.186 kn. Kratkoročne obveze za 2018. godinu se sastoje od kratkoročnih obveza za robu u iznosu 197.187 kn, obveza prema bankama 88.302 kn, obveza prema zaposlenicima 18.111 kn, obveza za poreze, doprinose i slično 16.082 kn te obveze s osnova udjela rezultatu 60.000 kn.

3.4. Bilanca poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.

Tablica 4: Bilanca poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. na dan 31.12.2018. (u kn)

Naziv pozicije	Prethodna godina	Tekuća godina
A) Potraživanja za upisani, a neplaćeni kapital	-	-
B) Dugotrajna imovina	112.952	870.767
I. Nematerijalna imovina	-	-
II. Materijalna imovina	112.952	870.767
III. Dugotrajna financijska imovina	-	-
IV. Potraživanja	-	-
V. Odgođena porezna imovina	-	-
C) Kratkotrajna imovina	521.462	364.171
I. Zalihe	112.385	101.552

II. Potraživanja	398.681	260.618
III. Kratkotrajna financijska imovina	-	-
IV. Novac u banci i blagajni	10.396	2.001
D) Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	-	-
E) UKUPNO AKTIVA	634.414	1.234.938
F) Izvanbilančni zapisi	-	-
A) Kapital i rezerve	250.075	252.261
I. Temeljni (upisani) kapital	90.000	90.000
II. Kapitalne rezerve	-	-
III. Rezerve iz dobiti	-	-
IV. Revalorizacijske rezerve	-	-
V. Rezerve fer vrijednosti	-	-
VI. Zadržana dobit	16.033	160.075
VII. Dobit poslovne godine	144.042	2.186
VIII. Manjinski interes	-	-

B) Rezerviranja	-	-
C) Dugoročne obveze	58.390	-
D) Kratkoročne obveze	325.949	379.682
E) Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	-	602.995
F) UKUPNO PASIVA	634.414	1.234.938
G) Izvanbilančni zapisi	-	-

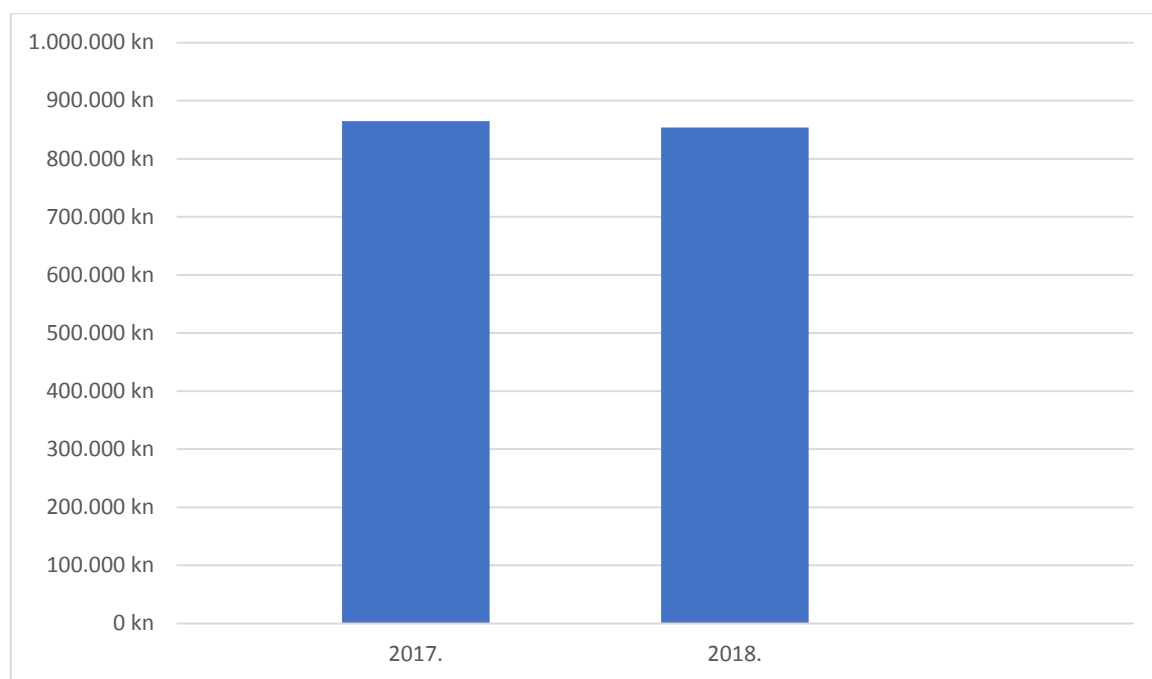
Izvor: interna evidencija poduzeća

Ukupni iznos aktive i pasive za 2017. godinu je 634.414 kn, a za 2018. godinu iznosi 1.234.938 kn.

3.5. Podaci za sastavljanje računa dobiti i gubitka

Ukupne prihode poduzeća sačinjavaju poslovni prihodi i financijski prihodi. Poduzeće CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. u poslovnoj godini 2018. ostvarilo je ukupne prihode u visini od 853.804 kn, a u 2017. godini 865.008 kn što je prikazano u grafikonu br.1 Ukupni prihodi usporedba 2017./2018.

Grafikon 1: Ukupni prihodi usporedba 2017./2018.

Izvor: interna evidencija poduzeća

Poslovni prihodi sastoje se od prihoda od prodaje, prihoda na temelju uporabe vlastitih proizvoda i ostalih poslovnih prihoda.

Tablica 5: Poslovni prihodi (u kn)

Naziv pozicije	31.12.2017.	31.12.2018.
Prihodi od prodaje	789.246	489.712
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-	-
Ostali poslovni prihodi	75.747	-
UKUPNO	864.993	489.712

Izvor: interna evidencija poduzeća

Financijski prihodi sastoje se od prihoda od ulaganja u dionice/udjele poduzetnika, kamata, tečajnih razlika, i ostalih financijskih prihoda iz odnosa s poduzetnicima i financijskim institucijama. Poduzeće je u 2018. godini ostvarilo financijske prihode u iznosu od 364.092, a u 2017. godini 15 kn. Financijski prihodi koji su ostvareni iz poslovnog odnosa s poduzetnicima koji nisu unutar grupe te financijskih institucija, a koji se sastoje od prihoda od dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova, ostalih financijskih prihoda od kamata, tečajnih razlika i ostalih financijskih prihoda iznosili su 1 kunu.

Ostali financijski prihodi odnose se na financijske prihode koji su ostvareni od ulaganja u udjele i dionice poduzeća s udjelom vlasništva manjim od 20% na rok kraći od godinu dana te drugih prihoda koji se ne odnose na kamate zajmova i tečajne razlike u iznosu 364.091. U 2017. godini financijski prihodi u iznosu od 15 kuna nastali su od prihoda od kamata.

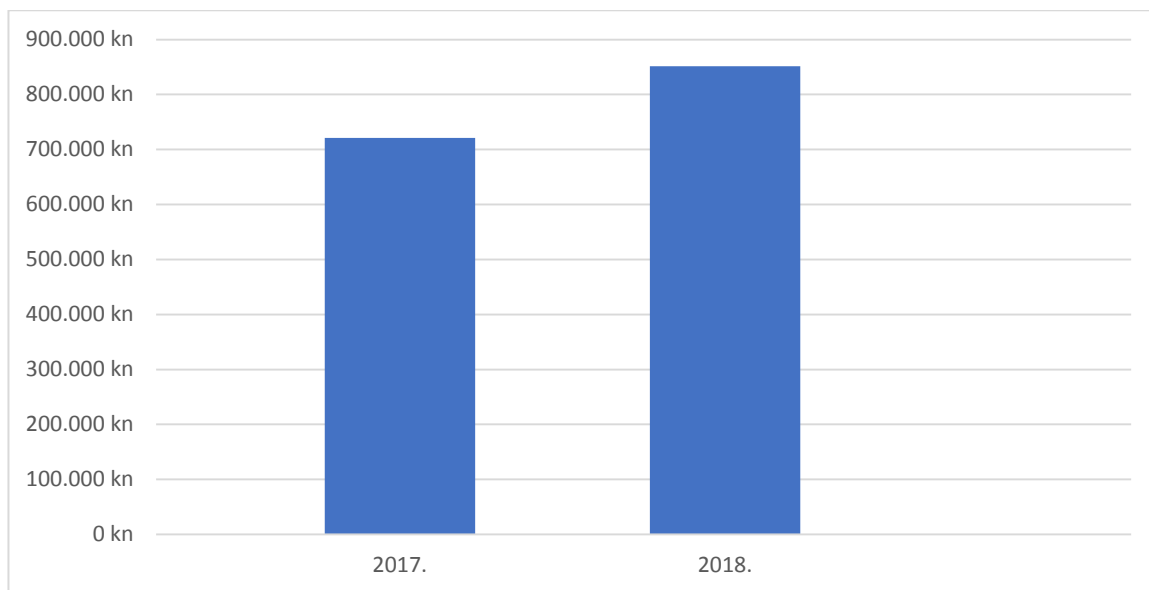
Tablica 6: Financijski prihodi (u kn)

Naziv pozicije	31.12.2017.	31.12.2018.
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	15	1
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s nepovezanim pod. i drugim osobama	-	-
Dio prihoda od pridruženih pod. i sudjelujućih interesa	-	-
Nerealizirani dobici	-	-
Ostali financijski prihodi	-	364.091
UKUPNO	15	364.092

Izvor: interna evidencija poduzeća

Ukupne rashode poduzeća čine poslovni rashodi i financijski rashodi. Poduzeće CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. u poslovnoj 2018. godini ostvarilo je ukupne rashode u visini 851.618 kn, a u 2017. godini 720.966 kn, što je prikazano u grafikonu br.2 Ukupni rashodi usporedba 2017./2018.

Grafikon 2: Ukupni rashodi usporedba 2017./2018.

Izvor: interna evidencija poduzeća

Poslovni rashodi sastoje se od promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda, materijalnih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, vrijednosnih usklađenja, rezerviranja i ostalih poslovnih rashoda. Društvo je u 2018. godini iskazalo poslovne rashode u visini od 844.373 kn, a u 2017. godini 716.862 kn.

Tablica 7: Poslovni rashodi (u kn)

Naziv pozicije	31.12.2017.	31.12.2018.
Promjene vrijednosti	-73.007	-
Materijalni troškovi	349.071	371.772
Troškovi osoblja	315.881	341.804
Amortizacija	20.673	16.453

Ostali troškovi	56.553	114.344
Vrijednosna usklađenja	47.691	-
Rezerviranja	-	-
Ostali poslovni rashodi	-	-
UKUPNO	716.862	844.373

Izvor: interna evidencija poduzeća

Tijekom 2018. poslovne godine ukupni materijalni troškovi iznosili su 371.772 kn, a za 2017. poslovnu godinu 349.071 kn.

Materijalni troškovi poduzeća sastoje se od troškova sirovina i materijala u iznosu od 122.247 kn za 2017. godinu i 61.332 kn za 2018. godinu i ostalih vanjskih troškova u iznosu 226.824 kn za 2017. godinu te 310.440 kn za 2018. godinu. Na poziciji vanjskih troškova prikazani su troškovi kao što su prijevozne usluge, poštanske i telekomunikacijske usluge, trošak vanjskih dorada, trošak servisnih usluga i održavanja, trošak zakupa i leasinga, troškovi promidžbe, sajмова i sponzorstava, trošak intelektualnih i drugih usluga, trošak komunalnih usluga, trošak usluga posredovanja i druge slične usluge.

Troškovi osoblja poduzeća se odnose na troškove neto plaća i nadnica u iznosu 203.371 kn za 2017. godinu i 218.593 kn za 2018. godinu, troškova poreza i doprinosa iz plaća u visini od 66.152 kn za 2017. godinu i 74.298 kn za 2018. godinu te troškova doprinosa na plaće u 2017. godini 46.358 kn, a 2018. godine 48.913 kn. U 2018. godini ukupni troškovi osoblja iznosili su 341.804 kn, dok u 2017. godini taj iznos je bio 315.881 kn.

Ostale troškove čine premije osiguranja, bankarske usluge i troškovi platnog prometa, zdravstvene usluge, troškovi prava korištenja, troškovi članarina, troškovi poreza koji ne ovise o dobitku i ostali nematerijalni troškovi poslovanja.

Financijski rashodi se odnose na kamate, tečajne razlike i druge rashode, nerealizirane gubitke (rashode) od financijske imovine, neto vrijednosna usklađenja financijske imovine i ostale financijske rashode. Poduzeće je u 2018. godini ostvarilo financijske rashode u iznosu 7.425 kn, a 2017. su iznosili 4.104 kn.

Tablica 8: Financijski rashodi (u kn)

Naziv pozicije	31.12.2017.	31.12.2018.
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima		
Kamate, teč. razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nepovezanim pod. i dr. osobama	4.104	7.245
Nerealizirani gubici financijske imovine		
Ostali financijski rashodi		
UKUPNO	4.104	7.245

Izvor: interna evidencija poduzeća

3.6. Račun dobiti i gubitka poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.

Tablica 9: Račun dobiti i gubitka poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. za razdoblje 2017./2018. (u kn)

Naziv pozicije	Prethodna godina	Tekuća godina
I. Poslovni prihodi	864.993	489.712
II. Poslovni rashodi	716.862	844.373
III. Financijski prihodi	15	364.092
IV. Financijski rashodi	4.104	7.245
V. Udio u dobiti od društava povezanih sudjelujućim interesom	-	-
VI. Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	-	-
VII. Udio u gubitku od društava povezanih sudjelujućim interesom	-	-
VIII. Udio u gubitku od zajedničkih pothvata	-	-
IX. UKUPNI PRIHODI	865.008	853.804
X. UKUPNI RASHODI	720.966	851.618
XI. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	144.042	2.186

XII. Porez na dobit	-	-
XIII. Dobit ili gubitak razdoblja	144.042	2.186

Izvor: interna evidencija poduzeća

Porez na dobit sukladno hrvatskom Zakonu o porezu na dobit izračunava se primjenom propisane stope na oporezivu osnovicu. Porezna osnovica uvećava se i umanjuje prema propisima navedenim u Zakonu o porezu na dobit. Zbog korištenja prenesenog gubitka iz prethodnih razdoblja porez na dobit u 2017. i 2018. godini nije obračunat.

3.7. Bilješke uz financijske izvještaje poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o.

Bilješke uz financijske izvještaje poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. podijeljene su u sedam glavnih dijelova. U prvom dijelu su navedeni osnovni podaci društva kao što su naziv, vrsta poslovnog subjekta, adresa, OIB, sjedište, član uprave te osnovna djelatnost društva. U drugom djelu Osnove sastavljanja financijskih izvještaja navedeni su standardi i zakoni po kojima su izvještaji sastavljeni, a to su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, odredbe Zakona o računovodstvu, na osnovi povijesnog troška, prezentiraju istinito i fer financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tijekove poduzetnika. Vjerno su predočeni učinci transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda. Treći dio Sažetak značajnijih računovodstvenih politika su navedene računovodstvene politike usvojene za pripremu financijskih izvještaja, računovodstvene politike su dosljedno primjenjivane za sva razdoblja u izvještajima, napomenuto je da budući događaji i njihov utjecaj nisu predvidivi sa sigurnošću stoga su računovodstvene procjene pri izradi financijskih izvještaja podložne promjenama nastankom novih događaja, dobivanjem dodatnih informacija i promjenom okruženja poslovanja društva. U istom poglavlju nadalje su objašnjene sve stavke korištene pri sastavljanju financijskih izvještaja. U četvrtom poglavlju opisani su poduzetnici unutar grupe i osobe sa sudjelujućim interesima te postotci udjela. U petom poglavlju je detaljno opisan

račun dobiti i gubitka kao i njegove stavke, a u šestom poglavlju bilanca kao i svi njeni dijelovi. U sedmom poglavlju riječ je o prihvaćanju i objavi financijskih izvještaja koju obavlja uprava društva, dakle uprava prihvaća financijske izvještaje za poslovnu godinu i član uprave svojim potpisom odobrava njihovu objavu. Izrađeni financijski izvještaji su priloženi uz bilješke.

4. ZAKLJUČAK

Za vođenje poslovanja pravnih subjekata svaki menadžer mora biti aktivan vođa koji stvara pozitivnu radnu okolinu odnosno stvara uvjete koji potiču zaposlene na uspjehe i istovremeno uklanja uzroke neuspjeha, pruža mogućnost ostvarenja performansi odnosno svojim zaposlenicima omogućuje sve potrebne resurse te da oni temeljito poznaju svoj posao. Također, svaki dobar menadžer mora poticati podređene na ostvarenje visokih performansi, a njegova dužnost je osigurati im uvjete te im pružiti potrebnu motivaciju da bi se ostvarile visoke performanse zaposlenih. Prilikom vođenja poslovnih subjekata menadžer treba biti upoznat onime što ga čeka u budućnosti. To mu omogućavaju točni i relevantni podaci prikazani u financijskim izvještajima. Financijski izvještaji sadrže podatke o financijskom položaju poduzeća, uspješnosti poslovanja i novčanim tokovima. Osim poslovnih prilika i ostalih vanjskih čimbenika menadžer mora uz sebe zaposliti odgovornu osobu ili sam obavljati sastavljanje financijskih izvještaja i ostale računovodstvene poslove.

Sastavljanje financijskih izvještaja mora se vršiti po računovodstvenim načelima i standardima kako bi se zadovoljile potrebe unutarnjih i vanjskih korisnika te moraju istinito i točno pratiti poslovne promjene kako bi na kraju sažeto i jasno prikazali tijek poslovanja kao i konačan rezultat. Olakšavaju donošenje poslovnih odluka za buduće poslovanje poduzeća, opstanak na tržištu te stanje društva. Uz financijske izvještaje obavezno se sastavlja i menadžersko izvješće. Menadžersko izvješće nije klasično i propisano financijsko izvješće već se bazira na temeljnim funkcijama menadžmenta i posebnim zahtjevima menadžera, prema tome svako takvo izvješće ne može biti isto. Najčešći zahtjevi menadžera mogu biti o stanju na zalihama, ostvarenoj prodaji, potrebnoj nabavi i slično. Za razliku od propisanih financijskih izvještaja kojima se izvješćuje o prošlosti, svi menadžerski izvještaji usmjereni su prema budućnosti.

Zakon o računovodstvu definira dvije kategorije obveznika predaje godišnjih financijskih izvještaja: obveznici javne objave i obveznici podnošenja godišnjih financijskih izvještaja za statističke i druge potrebe. Važno je znati da se financijski izvještaji predaju u

tekućoj godini za prethodnu poslovnu godinu i moraju se obavezno ispuniti rokovi, u protivnom slijede kazne.

Poduzeće CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. je mikro poduzeće koje u zakonskom roku predaje svoje izvještaje te se trudi opstati na tržištu i poslovati s dobiti. Poduzeće je koje pruža priliku invalidnim osobama da uđu u svijet rada. Zbog državnog financiranja poduzeća u 2018. godini nabavljeni su strojevi stoga i takvo povećanje dugotrajne imovine. U kratkotrajnoj imovini najviše prevladavaju potraživanja od kupaca, naplata se obavlja teže zbog problema s brodogradnjom. Kapital je povećan zbog prenesene dobiti, a kratkoročne obveze prevladavaju zbog kredita i nabavljanja robe. Glavnina prihoda društva nastaje od poslovnih prihoda, odnosno od prihoda od prodaje, dok rashodi nastaju najviše od poslovnih rashoda odnosno materijalnih i troškova osoblja. U odnosu na svoju veličinu poduzeće uredno posluje.

LITERATURA

Knjige:

1. Brkanić, V., et al., **Računovodstvo poduzetnika**, RRIF, Zagreb, 2009.
2. Safret, M., et al., **Računovodstvo 4**, Školska knjiga, Zagreb, 2014.
3. Vinković Kravaica A., Ribarić Aidone E., **Računovodstvo-temelj donošenja poslovnih odluka**, Veleučilište u Rijeci, Rijeka, 2009.

Članci:

4. Gulin, D., et al., **Računovodstvo i financije**, RiF, Zagreb, 4/2019., 2019.
5. Gulin, D., et al., **Računovodstvo i financije**, RiF, Zagreb, 1/2020., 2020.

Ostali izvori:

6. Brkanić, V., Cirkveni, T., **RRIF-ov računski plan za poduzetnike**, RRIF Plus, Zagreb, 2018.
7. Fina, 2020., **Poduzetnici**, <https://www.fina.hr/poduzetnici> (26.4.2020.)
8. Zakon o porezu na dobit [https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit članak 28](https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit-članak-28) (29.4.2020.)
9. Zakon o računovodstvu <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-računovodstvu> (29.4.2020.)
10. Interni materijali poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o., Rijeka

POPIS TABLICA

Tablica 1: Dugotrajna imovina (u kn)	21
Tablica 2: Kratkotrajna imovina (u kn)	22
Tablica 3: Kapital i obveze (u kn)	23
Tablica 4: Bilanca poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. na dan 31.12.2018. (u kn)....	24
Tablica 5: Poslovni prihodi (u kn)	28
Tablica 6: Financijski prihodi (u kn)	29
Tablica 7: Poslovni rashodi (u kn).....	30
Tablica 8: Financijski rashodi (u kn).....	32
Tablica 9: Račun dobiti i gubitka poduzeća CENTAROPREMA RE&ZIN d.o.o. za razdoblje 2017./2018. (u kn)	33

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Ukupni prihodi usporedba 2017./2018.	27
Grafikon 2: Ukupni rashodi usporedba 2017./2018.	30